

Analiz: ABD-İsrail'in İran Savaşı Beşinci Haftasında ve Daha Da Tehlikeli Hale Geliyor

02.04.2026 • ABD-İsrail Saldırıları, Revcom Yazıları • Yeni Komünizm

Editörün Notu: Okumakta olduğunuz yazı, revcom.us sitesinde yayınlanmıştır. Öneminden kaynaklı çevirisini okurlarımızla paylaşıyoruz.

Bundan üç hafta önce ABD'nin İran'a karşı savaşı henüz birinci haftasını doldurmuşken şöyle demiştik:

“ABD-İsrail'in İran'a karşı savaşı bu iki devlet için devasa boyutta ve devam etmekte olan bir savaş suçudur ve hali hazırdaki korkunç boyutlarından daha da korkunç bir duruma dönüşme potansiyeli taşımaktadır.”

Bugün savaş birinci ayına girmişken bu cümlenin ikinci kısmındaki mesajı insanlığın geldiği noktayı açıkça ortaya koyabilmek için vurguluyoruz çünkü bugün o “daha da korkunç” olasılıkların eşliğindeyiz. Bu yazı mevcuttaki bazı dinamikleri ve tehlikeleri analiz ediyor.

İran'dan gelen daha çok haber için şu yazıya bakabilirsiniz: [ABD-İsrail'in İran Savaşı: 31 Gündür Devam Eden Yalanlar ve Emperyalist Savaş Suçları.](#)

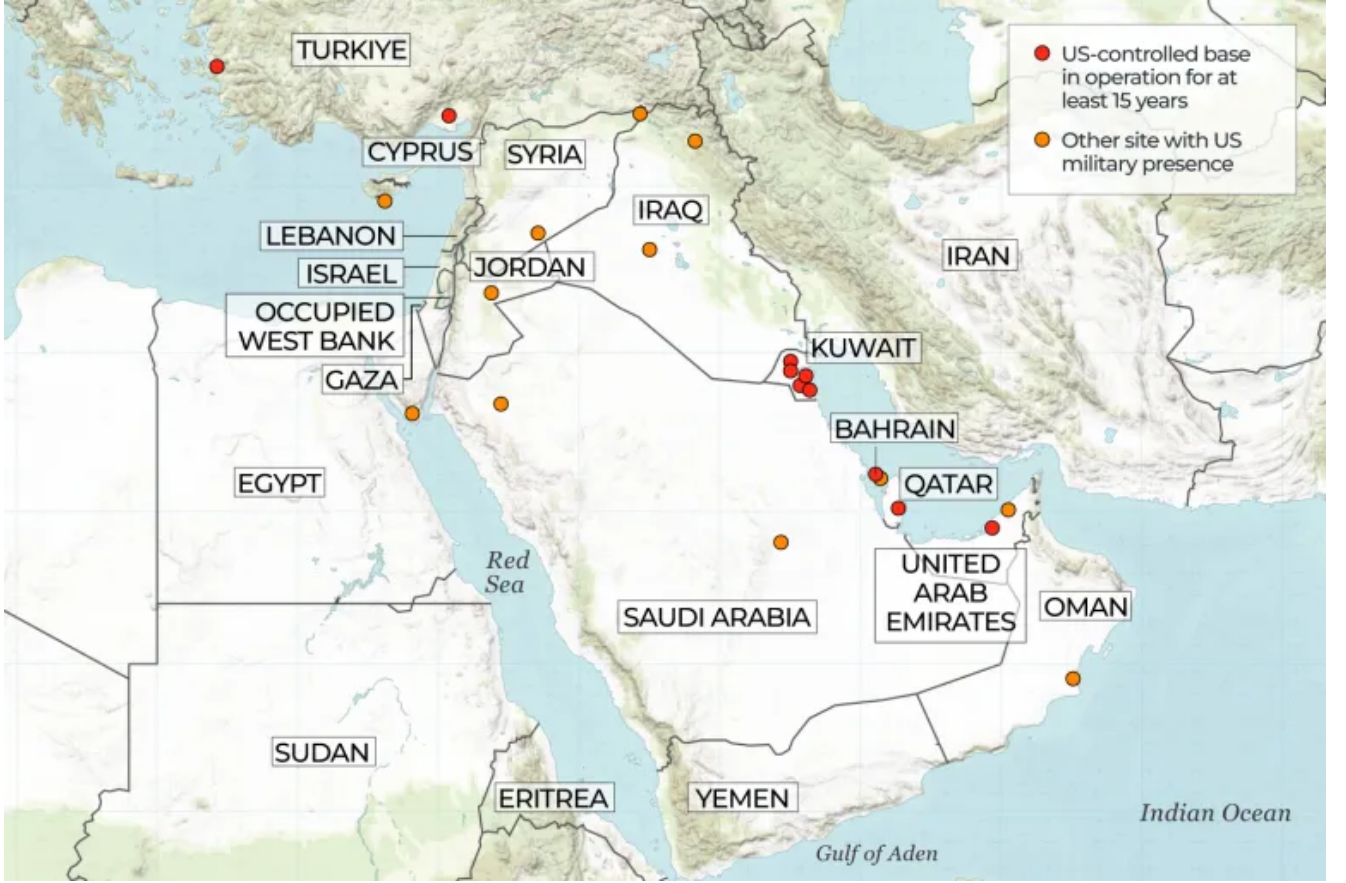
Bu yazıyı okumaya devam ederken şu nokta aklınızda olsun:

Emperyalistlerin çıkarları, hedefleri ve büyük tasarıları *bizlerin* çıkarı değildir – bu çıkarlar ABD'de veya bir bütün olarak dünya halklarının ezici çoğunluğunun çıkarı değildir.

Emperyalistlerin bu çıkarların peşinde koşarken kendilerini içinde buldukları zorluklara, emperyalistlerin bakış açısından ve çıkarlarından değil, insanlığın büyük çoğunluğunun bakış açısından, daha başka bir yol, daha farklı ve daha iyi bir dünya için insanlığın temel ve acil ihtiyaçlarından bakılmalı ve bu şekilde yanıtlanmalıdır.

-Bob Avakian, BASics , 3:8

ABD Yıkım ve Korku Yağdırdı Ancak Hala Amacına Ulaşabilmiş Değil

ABD'nin Orta Doğu'daki askeri varlığını gösteren harita, Al Jazeera

ABD emperyalistleri İran üzerinde yıkım ve korku yağdırdı ve bir biçimiyle küresel ekonomiyi altüst etti ancak stratejik hedeflerinin hiçbirine ulaşabilmiş değil ve hatta çok uzağında gözüküyor. İranlı üst düzey askeri ve siyasi liderlere yönelik benzeri görülmemiş bir ay süren suikastlar silsilesi ve İran'ın silahlı kuvvetlerine yönelik aralıksız bombardımanlara rağmen yere göğe sığdırılmayan ABD ordusu İran rejimi ve silahlı kuvvetlerinin savaşabilme kapasitesine ciddi hasar vermiş olsa da bunu yok etmeyi başaramadı. (Bir İsrail gazetesi olan Ha'aretz, 27 Mart'ta haberinde ABD ordusunun İran'ın füzelerini sadece üçte birini yok edebildiğini onayladığını söylüyor.) Ancak bunun karşısında İran silahlı kuvvetleri-kendileri gerici bir rejimin ordusudur- ABD'nin saldırılarına adapte olmuş ve cevap verebilir gözüküyor. Ucuz dronelar ile bunlara kıyasla çok daha pahalı ve karmaşık ABD askeri ekipmanını yok ettiler. İran sürat tenkeleri tanker gemilerinin kullanmak zorunda olduğu dar deniz geçitlerini mayınlayarak emperyalist ekonomik sistemin işleyişini bozan gecikmelere neden oldu. İran, hem İsrail'e karşı

hem de ABD'ye hizalanmış altı Körfez ülkesini vururken İran'ın Lübnan ve Yemen'deki müttefikleri de bu boğuşmaya dahil oldular.

ABD'nin dile getirdiği hedeflerinden biri de İran'ın uranyum deposunun tam kontrolüne sahip olmak ve nükleer silah ve hatta enerji üretimini engellemek. Ancak bırakalım direkt ABD askerlerinin fiziksel müdahalesini isteyen bir ele geçirme operasyonuna ABD henüz uranyumun yerini tespit edebilmiş değil. Vietnam'dan Irak'a kadar tarih bizlere askerleri yerleştirmenin onları çekmekten daha kolay olduğunu, böylesi "zaferlerin" kolay elde edilmediğini ve "zafer" elde edilse bile bu tür "zaferlerin" ülkede siyasi rahatsızlık ve çalkantıya yol açarak rakip güçleri güçlendirdiğini göstermiştir.

Bu sırada Trump uzun süreli bir savaşı sürdürebilecek siyasi desteği oluşturmak için bir adım atmadı. Bunun yerine giderek çaresizleşen tehditler, bolca palavra, şiddetli böbürlenme ve Amerika'nın ne kadar "harika" durumda olduğu ya da bu savaşın ne kadar kolay kazanılacağına dair kasıtlı yalanlar arasında mekik dokudu. Bir örnek olarak savaşın başında Trump, Genelkurmay Başkanı General Dan Caine'nin kendisine İran savaşının kolayca kazanılacağını söylediğini dile getirdi. Ancak New York Times'ın aktardığına göre "Caine, Trump'a verdiği brifingte bir dizi olasılıktan söz etti, bunların bazılarının ABD mühimmat stoğunu eritip asker kaybına neden olabileceğini belirtti."

ABD'nin bu savaşta ciddi stratejik hedefleri var. Orta Doğu ciddi enerji rezervlerine sahip bir noktada; Asya, Avrupa ve Afrika'nın kesiştiği bir yerde duruyor ve neredeyse 600 milyon insana ev sahipliği yapıyor. ABD, emperyalist rakipleri Rusya ve Çin'e karşı olan pozisyonunu iyileştirmek istiyor, bu iki gücün de İran rejimiyle kayda değer bağlantıları var. Bir yandan İsrail ve Suudi Arabistan Trump'ı savaşı harlamak için zorlarken diğer yandan Avrupa emperyalistleri (Fransa, Almanya, Britanya vd.) petrol fiyatlarının artışını ve Trump'ın delice hareketlerini kaygıyla izliyorlar. Bu sırada ABD'nin rakipleri Rusya ve Çin nüfuz kazanmaya devam ediyor, New York Times'ın iddiasına göre Rusya İran'a çok ciddi sayıda modern drone satmak üzere. Dünyayı kendi hükmüne zorlamak isterken ABD kendisini pek çok gücün farklı taraflara doğru çektiği bir durumda buldu. Evet, bunu tersine çevirecek güce sahip ama dört haftadan uzun süre savaştıktan sonra olmak istedikleri nokta burası değil.

Emperyalistler Dünyayı Aşırı Bir Tehlikeye Sürüklüyor

ABD veya İsrail, 18 ve 28 Mart arasında Bushehr Nükleer Tesisinin etrafını üç kez bombaladı. Uydu fotoğrafı: 7 Aralık, 2025, Planet Labs PBC

Ve bütün bunlar durumu daha da tehlikeli hale getiriyor! Örneğin Trump, ABD'nin İran'ı kesin bir şekilde ezip geçememenin yol açacağı itibar kaybını kaldıramayacağı sonucuna vararak bu nedenle ABD'nin savaşı büyük ölçüde tırmandırması gerektiği sonucuna varabilir. Bu herhangi bir netlikten çok uzak olsa da işlerin bu noktaya gidebileceğini gösteren bazı dinamikler bulunmaktadır.

ABD'nin alabileceği böylesi bir karar neye benzeyebilir? Bu meseleye bir bakalım.

Geçtiğimiz hafta Trump, İran'ın bütün enerji jeneratörlerini yok etmekle ilgili tehditlerde bulundu. Böylesi bir hamle halkların hayatta kalabilmelerine yönelik korkunç sonuçları olacak bir savaş suçudur. Dünya çapında bir insan hakları örgütü olan Af Örgütü-son derece baskıcı İran rejimini de kınamışlardır- Trump'ın bu tehditlerini kınayan ve böylesi bir hamlenin savaş

suçu teşkil edeceğini belirten bir açıklama yayınlamıştır:

“Bu tür saldırılarla tehdit ederek ABD, fiilen bütün bir ülkeyi karanlığa gömmek, halkı yaşam, su, gıda, sağlık hizmetleri ve yeterli yaşam standardı gibi temel insan haklarından mahrum bırakmak ve onları şiddetli acı ve ıstıraba maruz bırakmak niyetinde olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Elektrik santralleri çöktüğünde, korkunç sonuçlar anında zincirleme olarak ortaya çıkar. Su pompa istasyonları çalışmaz hale gelir, temiz su kaynakları azalır ve önlenemez hastalıklar yayılır. Hastaneler elektrik ve yakıt kaynaklarını kaybeder; bu durum ameliyatların iptal edilmesine ve yaşam destek cihazlarının kapatılmasına neden olur. Gıda üretimi ve dağıtım ağları çöker, bu da açlığı daha da artırır ve yaygın gıda kıtlığına yol açar. “

Trump bu tehdidini 6 Nisan’a kadar erteledi-bir sonraki Pazartesi- fakat bundan geri adım atmadı.

Trump yönetimi, ABD askerlerinin İran’a doğrudan müdahalesini gerektiren başka fikirler de ortaya attı. Örneğin, İran petrolünün büyük kısmının depolandığı, İran anakarası açıklarındaki Kharg Adası’ndaki petrol terminallerini ele geçirmek gibi. Ancak emperyalist bir güç bir yeri ele geçirdiğinde, onu elinde tutmak için orada asker bulundurmak da zorundadır. Bu tür askerler, “kendi sahasında avantajlı” olan güçler için kolay bir hedef haline gelebilir. Mesele şu ki, her seçenek halk kitleleri için büyük acılar anlamına gelirken, her seçenek emperyalistler için de büyük riskler barındırmaktadır.

Şayet Rusya veya Çin meselelere daha direkt dahil olurlarsa kaybedilebilecek şeylerin riski de muazzam seviyelerde artar. Böylesi bir durumda birbiriyle karşı karşıya gelen nükleer güçler, büyük felaketlere ve hatta insanlığın sonuna sebep olabilir.

Evet bütün bunlar çok belirsizdir. Burada geleceği öngörmeye çalışmıyoruz, trendlere ve dinamiklere bakıyoruz. Ve evet ABD hala kritik hedeflerinin bazılarını veya hepsini başarıp bir “zafer” ilan edebilir.

Ancak şunu söyleyebiliriz: Bu savaş ne kadar daha uzun sürerse bu durum da o kadar daha korkunç ve tehlikeli hale gelecektir.

BU DELİLİĞİ DURDURUN

Kriminal bir sistemde yaşadığımız gerçeği için başka bir kanıt ihtiyacınız var mı? İnsanların bu savaşı durdurmak için kitlesel olarak ayağa kalkması gerekliliğinin acilliğine ilişkin başka bir kanıt ihtiyacınız var mı? Ve bu sisteme gerçekten alternatifleri ciddi bir şekilde inceleme aciliyeti için daha fazla kanıt gerekiyor mu?

Bu yazıya Bob Avakian'ın söylediği bir ilke ile başlamıştık şimdi bir başkasıyla bitiriyoruz:

Biz, dünya halkları olarak bu emperyalistlerin dünyayı daha fazla domine etmesine ve insanlığın kaderini belirlemelerine izin veremeyiz. Ve insanlığın bu şekilde yaşamak zorunda olmadığı bilimsel bir gerçektir.

